

Blansko

Turistický průvodce

OBÁLKA VÍTEJTE V BLANSKU ■■■

Vítejte v Blansku!

V moderním městě v srdci krásné přírody, které bývá často nazýváno bránou Moravského krasu. Zejména díky své výjimečné poloze v blízkosti unikátních krasových jevů – propasti Macochy, Punkevních jeskyní s romantickou plavbou po podzemní říčce Punkvě. Je obklopeno malebnou přírodou, která je protkána sítí turistických i cykloturistických tras.

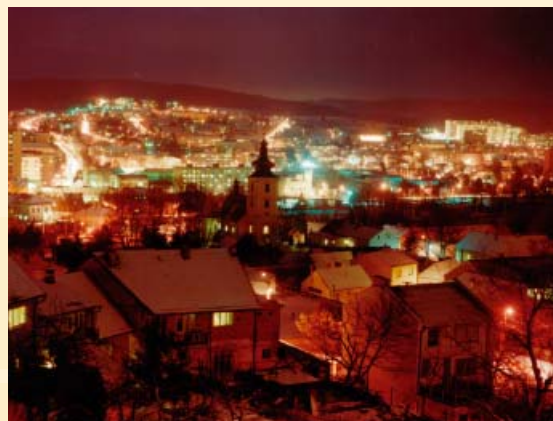
Jen málo turistických lokalit v České republice nabízí tak unikátní spojení historických, kulturních a technických památek s množstvím přírodních zají-

mavostí jako právě oblast Blanenska a Moravského krasu. Blansko samotné je ale především moderním městem nejen se zajímavou historií, ale také s bohatým kulturním životem, dokonalým sportovním zázemím pro všechny druhy rekreačních sportů a hlavně rozvinutou turistickou infrastrukturou, která z něho

dělá ideální místo pro rodinné výlety či strávení dovolené. **Přijměte tedy pozvání do našeho města!**

Město Blansko

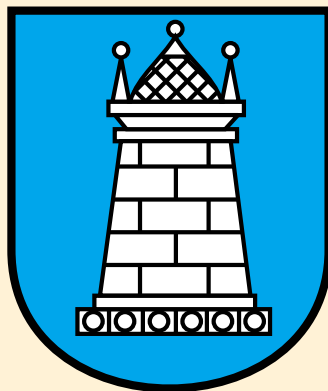
Blansko leží v severní části jižní Moravy v prům. nadmořské výšce 275 m na rozhraní Dražanské a Českomoravské vrchoviny (GPS N 49° 21' 40" a E 16° 39' 00"). V současné době má cca 21 tisíc obyvatel a je pověřenou obcí III. stupně. Rozkládá se na 768 ha katastrálního území a má sedm integrovaných obcí (Dolní Lhota, Horní Lhota, Hořice, Klepačov,

tu střešou se dvěma špicemi po stranách. Na vrcholu střechy a na špicích jsou zlaté makovice.

Blansko je známé jako město železářství

Lažánky, Olešná, Těchov). Město udržuje vztahy s několika zahraničními partnerskými městy: Scandianem (Itálie), Legnicí (Polsko), Mürzzuschlagem (Rakousko) a Komárnem (Slovensko).

Znak města Blanska je tvořen modrým štítem s volně stojící stříbrnou, z kvádrů budovanou pevnostní věží s kupolovi-

a umělecké litiny, jako centrum kultury, sportu a historie. Město je spíše průmyslového rázu, jehož profilaci je možno charakterizovat výrobou vodních turbín, šedé litiny, elektrických měřicích přístrojů a zařízení pro polygrafický průmysl. Je sem situována i výroba známých motocyklů a minibiků Blata.

V posledních letech prochází městské památky postupnou rekonstrukcí. Nové fasády i nádvoří získal blanenský zámek, dřevěný kostelík se pyšní zbrusu novým doškovým opláštěním a ve věži kostela sv. Martina byla vybudována vyhlídka na město.

Historie města

Oblast Blanenska je charakterizována téměř nepřetržitým vývojem lidského osídlení již od pravěku. Prvními obyvateli tohoto regionu, bohatého na krasové útvary a také na naleziště železné rudy, byli zřejmě v dobách středního a mladšího paleolitu lovci jeskynních medvědů a lovci mamutů. Ze starší doby železné pak pochází významné archeologické nálezy z nedaleké Býčí skály v Josefovském údolí dokládající prvopočátky železářské výroby v tomto regionu už ve 4. století př. n. l. V průběhu dalších staletí bylo toto území osídleno postupně Kelty, Germány a od poloviny 5. stol. n. l. Slované. Blanensko se posléze stalo

také významným ekonomickým centrem Velké Moravy, neboť se zde nacházela jedna ze dvou největších velkomoravských hutí, jejíž pozůstatky byly objeveny jižně od města u Olomučan.

Blansko samotné vzniklo původně jako osada (Staré Blansko) na pravém břehu řeky Svitavy v blízkosti dnešního kostela sv. Martina. Název Blansko je slovanského původu a značí pravděpodobně místo „na blanách“, tj. na bažinách, mokřinách. První písemná zmínka o něm je zachycena již v Letopisech kanovníka Vyšehradského a vztahuje se k události roku 1136, kdy mezi olomouckým biskupem Jindřichem Zdíkem a brněnským údělným knížetem Vratislavem probíhal spor o právo vystavět v Blansku nový kostel.

Od konce 14. století se objevují zprávy o tzv. manském dvoře na levém břehu Svitavy. Kolem tohoto dvora, stojícího zhruba v místech dnešního zámku, postupně vyrůstala osada Nové Blansko. Obě části Blanska se ale správně a ekonomicky vyvíjely samostatně, a to až do roku 1526, kdy významný renesanč-

ní diplomat a humanista Jan Dubravius koupil manský dvůr a Staré Blansko dostal od olomoucké kapituly do správy i s okolními vesnicemi za 1800 uher-ských zlatých. Jednou provždy tím osu- dy obou částí Blanska spojil.

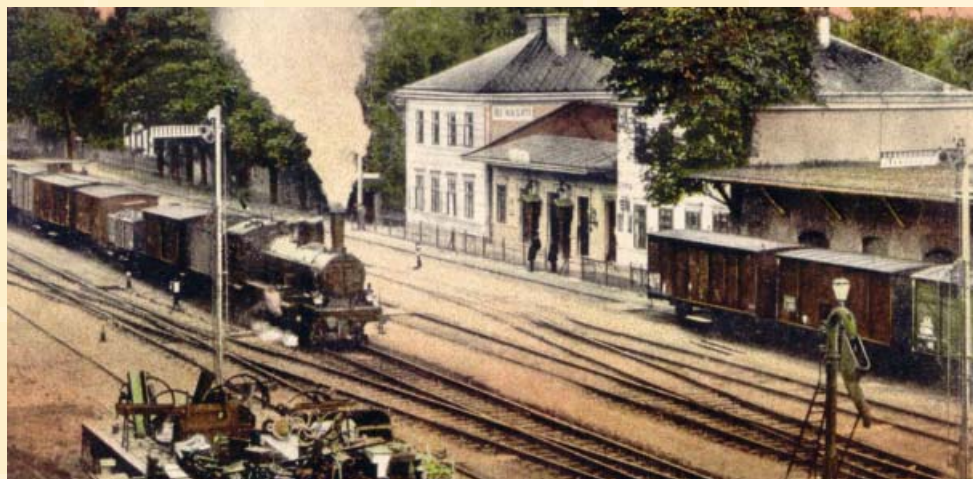
V 16. století došlo k dalšímu rozkvě- tu Blanska. Úspěšně se zde rozvíjela řemesla, zakládaly se mlýny, rybníky a velký význam měl i blanenský pivo- var. Není proto divu, že další z význa- mých majitelů panství Matyáš Žalkov- ský ze Žalkovic povýšil v roce 1580 Blansko na městys. Na blanenské pečeti z té doby se objevuje symbol pevnostní věže z kamenných kvádrů, který zůstal městským znakem až dodnes. Matyá- šův syn Jan nechal navíc na přelomu 16. a 17. století přestavět původní gotic- kou tvrz na renesanční zámek.

Do života městečka i jeho okolí dra- maticky zasáhla třicetiletá válka. Zdejší kraj zle zpusťovala v roce 1645 švédská voj-

ska, která se marně snažila dobýt opevně- né Brno. Dobyť a vypálen byl Nový hrad, Švédové drancovali i v Blansku. Během jejich vpádu byla do kraje zavlečena také morová nákaza. Z válečných útrap se však Blansko i díky moudré správě pánů ze slavného rodu Lvů z Rožmitálu doká- zalo brzy zotavit.

Od konce 17. století vlastnil blanenské panství slezský rod hrabat Gellhornů. Arnošt Leopold z Gellhornu zde také za- ložil v roce 1698 železářskou velkový- robu. V této tradici pokračoval i po-

slední šlechtický vlastník Blanska, rod Salm-Reifferscheidt, který roku 1766 získal zdejší panství koupí. Silná a úspěšná tradice železářství trvá ve městě dodnes. V 18. století se v Blansku vedle železářství úspěšně rozvíjel například i trh s ovčí vlnou. Blanenská vlna byla dokonce natolik žádaná, že sám císař Josef II. potvrdil v roce 1784 Blansku privilegium dvou tzv. vlněných trhů.

První polovina 19. století pak byla obdobím rozkvětu blanenského železářství a zejména rozmachu výroby umělecké litiny. Výraznou osobností této doby byl starohrabě Hugo František Salm, který se zasloužil nejen o rozvoj železářství na Blanensku, ale i o založení Moravského zemského muzea či o průzkum jeskyní dnešního Moravského krasu. Salmům, kteří koncem 19. století pro-

dali železářny pražské firmě Breitfeld-Daněk, patřilo blanenské panství až do roku 1945.

Velký význam pro Blansko měla výstavba železniční trati Brno – Česká Třebová – Praha, kterou v úseku Brno – Blansko stavěla v letech 1843–1849 italská firma Tallachini. Po zrušení patrimoniální správy koncem 40. let 19. století a územní reformě se stalo Blansko centrem soudního okresu.

Významným datem v dějinách Blanska pak bylo jeho povýšení na město 15. února 1905 rozhodnutím císaře Františka Josefa I.

Velmi výrazně se tvář města začala měnit po druhé světové válce, kdy došlo k budování nových průmyslových podniků a také k výraznému nárůstu počtu obyvatel. V roce 1949 se stalo Blansko okresním městem a zůstalo jím i po reformě územního členění státu roku 1960.

Zámek Blansko

Ve 14. století byla na místě dnešního zámku vybudována raně gotická tvrz jako středisko lenního statku. Tento správně-

-ekonomický komplex byl olomouckými biskupy propůjčován po řadu století českým a moravským a později i cizím šlechtickým rodům. Dnešní pozdně renesanční zámek v Blansku vznikl přestavbami této tvrze v letech 1604, 1695 a 1818. Z její původní podoby se zachovalo torzo válcové věže při jihozápadním nároží hlavního průčelí zámku.

Úpravy zámku v letech 1870–1873 obohatily podle projektů Bedřicha Wachsmanna staršího budovu zámku o novorenesanční štít a interiéry s dřevěným schodištěm a nákladně táflovanými stropy a stěnami.

Blanenský zámek je volně stojící čtyřkřídlá jednopatrová jednotraktová budova, uzavírající nepravidelně obdélný

dvůr. Z jižního nároží je vysunuta válcová věž s nízkým soklem. Vstup do budovy tvoří portál v západním průčelí. Nad portálem je osazena kamenná deska, datovaná rokem 1593, která údajně pochází ze zbořeného mlýna. Obsahuje reliéfní znaky a jména někdejších držitelů blanenského panství Jana Žalkovského ze Žalkovic a jeho manželky Anny Bítové ze Slavíkovíc. Na nádvoří zámku upoutá pozornost malý znak Salmů se dvěma losy a původní dveře z 2. pol. 19. stol., které nesou znak Salmů s rodovým heslem „Contra torrentem“. Jižní stěnu nádvoří obklopuje

arkádový ochoz. Na západní straně objektu vystupuje renesanční věž.

Původnímu vzhledu zámeckého interiéru se nejvíce blíží čtyři místnosti v prvním patře (růžový salon, hudební salon, červený salon, zelený kabinet). Jejich dominantu tvoří zachovalé a řezbářsky dokonale provedené dřevěné kazetové stropy a dřevěné obložení stěn i oken. Styl dřevěné výzdoby zámeckých interiérů tohoto druhu byl typický pro 2. pol. 19. století a honosí se jím spousta českých i moravských zámků. Dřevěná výzdoba je tvořena kombinací měkkého

a tvrdého dřeva – dominuje však dřevo dubové. Na stropním dekoru pak převažuje dřevo měkké, zejména modřín.

Zámek měl v původní podobě asi 30 místností a poslední majiteli byl obýván zřídkka. Salmové zde mívali letní byt, poskytovali zde ubytování svým rodinným přátelům nebo správním zaměstnancům. Pobývala zde řada významných osobností, např. lékař a archeolog Jindřich Wankel, spisovatel Ferdinand von Saar nebo Karolina Meineke. K zámeckému komplexu patřila i výrazná budova za parkem, tzv. Sýpka, jejíž jméno připomíná její původní hospodář-

ské určení. Dnes slouží jako stylová restaurace. Uprostřed nádvoří stojí kašna v historizujícím stylu, jejímž centrálním prvkem je litinová socha Blanenské Venuš. Tato socha byla jedním z hlavních exponátů expozice 19. století na pražské výstavě Deset století architektury. Zámeckou budovu obklopuje přírodně krajinářský park, před východním průčelím zámku naleznete jezírko s ostrůvkem. V parku jsou umístěny litinové sochy s převážně antickými náměty a před zámkem litinová kašna s reliéfy maskaronů. V roce 2005 byl v zámeckém parku vysazen tehdejší prezidentem ČR Václavem Klausem pamětní strom u příležitosti oslav 100. výročí povýšení Blanska na město. V prostorách zámku v současné době sídlí Muzeum Blanenska, které kromě

výše zmíněných historických interiérů zámku nabízí prohlídku muzejních expozic: Chemická laboratoř barona Reichenbacha, Hrady blanenského okolí, Blanenská umělecká litina, Nejstarší hutě, Dekorativní a užitková litina 19. a 20. století, Historie měřicí techniky a Bydlení na blanenském zámku. Za zmínku stojí ale především rekonstruovaná expozice Objevitelé Moravského krasu, která je koncipována jako krasová jeskyně s autentickými zvuky, kostrou jeskynního medvěda a modelem historického potápěčského skafandru.

Otvírací doba:

duben–říjen: úterý–neděle 9–17 h
listopad–březen: úterý–pátek 9–17 h
tel.: 516 417 221
info@muzeum-blanenska.cz
www.muzeum-blanenska.cz

Kostel sv. Martina

Blanenská farnost s kostelem sv. Martina patří mezi nejstarší na Moravě. Její původ zasahuje dle legendy až do roku 882, kdy navštívili osady na Blanensku slovanští věrozvěstové sv. Cyril a Metoděj. První historicky zaručená zpráva je z roku 1136 v Letopisech kanovníka Vyšehradského, kdy mezi olomouckým biskupem Jindřichem Zdíkem a brněnským úředním knížetem Vratislavem probíhal spor o právo vystavět v Blansku nový kostel. V době tatarských nájzdů roku 1241 a v době husitských válek byl kostel vážně poškozen. V původních románských základech kostela byl objeven fragment plastiky muže s mečem. Podle ikonografie se zřejmě jedná o zobrazení sv. Martina, je- muž je kostel zasvěcen. Potvrdí-li se její románský původ, bude označena za zcela výjimečnou plastiku značné historické hodnoty. Z gotického období se zachovala portálová část. V 16. století byl kostel náboženským střediskem celého blanenského panství, barokní podobu dostal v letech 1672–1691. V letech 1707–1710

byl renovován, byla pořízena nová věž, oratorium a kůr. Stavba byla financována vdovou po majiteli blanenského panství Arnoštu Gellhornovi Zuzanou Orlíkovou z Laziska a jejími syny.

V současnosti interiéru dominuje jediný kamenný oltář a kříž, dílo J. V. Myslbeka, který kostelu dlouhodobě zapůjčila Národní galerie v Praze. Dále stojí za povšimnutí křížová cesta z roku 1889, socha bolestné Panny Marie v předšní kostela (byla instalována roku 1909, pod ní je na kovové desce z blanenských železáren text „Stabat Mater“) a dvoumanuálové varhany o 20 znějících rejstřících. Ve věži kostela se nachází zvon „Poledník“. Je zvláštního homolovitého tvaru bez ozdob, zdobený pouze jednoduchou linkou po okraji. Nápis na zvonu je umís-

■ ■ ■

těm neobvykle na jeho vypuklém okraji a zní: „O rex gloriae veni in pace!“ Zvon není datován, ale jeho tvar, umístění nápisu a typ písma (gotická majuskule) svědčí o jeho starobylosti a je možné ho zařadit na počátek 13. století. To by v důsledku mohlo znamenat, že se jedná o jeden z nejstarších dochovaných zvonů na Moravě. Dále zde najdeme zvon Panny Marie a zvon svatý Martin.

V kostele se nachází hrobka rodu Rožmitálů (jako první zde byl pochován v roce 1667 Kašpar Lev z Rožmitálu) a Gellhornů. Posledním pochovaným v hrobce pod kostelem je pravděpodobně blanenský farář Mader.

Původní hřbitov u kostela sloužil do roku 1830. Dnes se zde v těsné blízkosti kostela nachází památník první ženy anglického krále Viléma IV. Karoliny Meineke a jejího zetě Karla Teubnera. Blanenskou etapu Karolinina života připomíná i rozárium vysázené ve tvaru iniciál jejího jména.

Díky nově zrekonstruovanému schodišti do zvonového patra věže je možné obdivovat nejen zvony, ale z vybudované vyhlídky i výhled na město.

Otvírací doba:

Prázdninová / červenec–srpen

Út–So 9–12 a 13–16 hod, Ne 13–16 hod

Mimosezonní / duben–červen, září–říjen

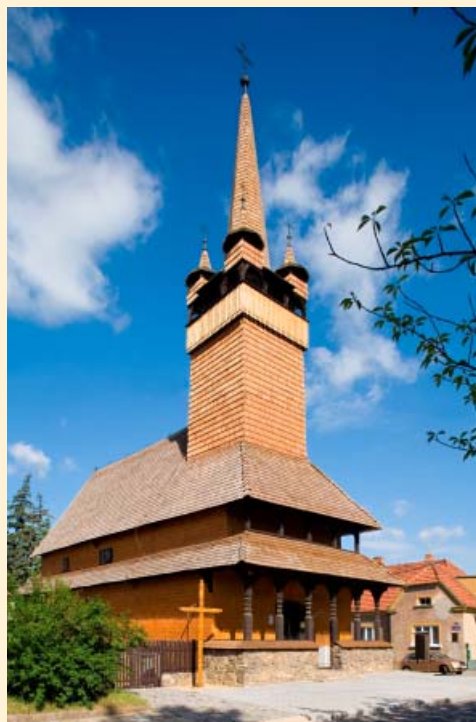
So 9–12 a 13–16 hod, po předchozí rezervaci Ne 13–16 hod

Dřevěný kostelík

Je jedním ze šesti dřevěných kostelků převezených do naší republiky z Podkarpatské Rusi.

Pochází z Nižného Seliště, které leží 20 km od Chustu na dnešní hranici mezi Ukrajinou a Rumunskem. Stavba byla zahájena v roce 1601 a dokončena až v roce 1641 (Výstavba se protáhla z důvodů morové epidemie, při které vymřela celá obec. Po jejím znovuosídlení byla stavba kostela dokončena.). Pravoslavný kostelík byl zasvěcen mučednici Paraskevě, později přešel pod správu církve řeckokatolické.

Roku 1928 byla v Brně na nově vybudovaném výstavišti zahájena Výstava soudobé kultury v Československu. Při její přípravě se uvažovalo o převezení tehdy už chátrajícího kostelíka do Brna jako trvalého exponátu brněnského výstaviště. Po zamítnutí této varianty byl později nabídnut blanenské farnosti Církve československé, která neměla vlastní sbor. Kostel byl v Nižném Selišti rozebrán a v září roku 1936 vlakem převezen do Blanska, kde ho tesaři a dělníci z Nižného Seliště během tří měsíců znovu sestavili. Byl postaven na kamennou podezdívku, tím se na rozdíl od původního místa zvýšil vnitřní prostor a vstup. Slavnostní znovuootevření se konalo v neděli 23. května 1937 za účasti olomouckého biskupa ThDr. Rostislava

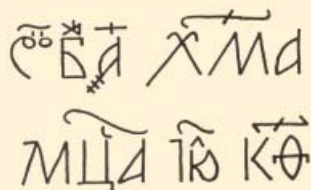
Stejskala. V letech 2001–2005 byla provedena výměna krytiny střechy (dřevěných klínců) a svislého dřevěného opláštění kostelíka. Podle vnějších znaků se kostel řadí ke skupině unikátních pravoslavných kostelů rusínské gotiky Horního Potisí.

Stavbě dominuje štíhlá čtyřboká věž s jehlancovým zastřešením se čtyřmi nárožními věžičkami. Zvonicové patro věže je arkádově otevřeno. Průčelní

vchod do kostelíka má segmentové zaklenutí se starobylym nápisem v církevněslovanském jazyce „ROBJACH 1641 MISJACA IJUL 29“ – v překla-

du „ZBUDOVÁNO 29. ČERVENCE 1641“, byl tedy dokončen na svátek velkomučednice Paraskevvy (slaví se 26. 7.), jíž byl zasvěcen. Ostění vchodu je zdobeno rytými spirálami a růžicemi, dveře původním kovářím. Členění stavby představuje redukovanou bazilikální dispozici. Hlavní loď je zaklenuta valemnou klenbou a kryta valbovou střechou. Boční plochostropé lodě jsou zastřešeny pultovou střechou a od hlavní lodi je oddělují čtyři dřevěné pilíře. Všechny střechy kostelíka jsou kryty dřevěnými klínci. Interiér kostelíka zdobí původní pravoslavné ikony.

Kostel patřící Církvi československé husitské se mimo bohoslužebné účely stal místem konání cyklů pravidelných adventních i velikonočních koncertů a výstav.

Otvírací doba:

červen–září: středa a sobota 14–17 h
Mimo tyto časy na základě předchozí tel. dohody: 606 702 768.

Ostatní památky

Záměček

Objekt Ježkovy továrny získal svou současnou podobu v letech 1910–1911. Rok předtím se Ing. Richard Ježek vrátil z pobytu v Itálii, kde ho velice zaujal malebný záměček Miramare, stojící v terstském zálivu, postavený v tzv. windsorském stylu. Podle něho nechal postavit nejdříve správní budovu a poté tovární vodojem v blízkosti dnešního Dělnického domu.

Radnice

Radnice pochází z roku 1885. Současnou podobu nabyla v roce 1904, kdy byla dostavěna věž s hodinami. Budova radnice stojí na místě původní stavby s dřevěnou věží, jejíž vzhled je dochován na rytinách z poloviny 19. století. Její

původ spadá do 16. století, kdy podnět k založení správního městského centra spolu s právem pečeti dal Blansku Jan Žalkovský ze Žalkovic.

Klamovka

Poslední ze zachovalých salmovských železářských hutí. Zajímavá technická památka byla založena roku 1855 a nazvána podle Augusty Salmové, provdané za hraběte Jindřicha Clam-Martiniče. V provozu byla v letech 1857–1893. Od roku 1895 zde započal provoz nové slévárny. Výroba se orientovala do 20. let na komerční litinu, od začátku 30. do 90. let sloužila jako zkušební stanice vodních turbín. V letech 1994–2001 byla část objektu přeměněna na výstavní a prodejní expozici umělecké litiny.

Z původního průmyslového areálu zůstal zachován přízemní objekt bez vysoké pece, zavážková pec a část bývalé kotelny a strojovny s 26 m vysokým komínem. Objekt Klamovky je typickou ukázkou průmyslové architektury poloviny 19. století. V současnosti je pro veřejnost uzavřena.

Ježkův most

Sto čtyřicet let starý příhradový nýtovaný železniční most původně postavený přes řeku Berouнку na trati Praha-Plzeň, byl kolem roku 1911 převezený do Blanska a používán firmou K. a R. Ježek jako vlečkový most přes Svitavu. Jako technická památka byl v roce 2009 při úpravách koryta řeky snesen na sousední pozemek. Most je v péči sdružení příznivců železniční historie Kolečová o. s.

Památník selství

Netradiční forma připomínky dávné historie Blanska a zejména selských statků, které stávaly v místech dnešního náměstí Svobody. Památník je tvořen bronzovou plastikou hřbat, reliéfní deskou znázorňující císařskou orbu Josefa II. a symbolickými podkovami s názvy tří zaniklých selských statků, které jsou zasazeny v dlažbě náměstí.

Historické zajímavosti

Hrob anglické královny v Blansku

V Blansku se v lednu 1815 uzavřela pohnutá životní pout' Karoliny Meineke. Tato zajímavá žena se narodila roku 1768

v Hannoversku v rodině generála von Linsingen. V roce 1790 se seznámila s princem Williamem, vévodou z Clarence, synem anglického krále Jiřího III. Netrvalo dlouho a Karo-

lina a princ William se do sebe zamilovali, Karolina dokonce svolila k sňatku. Protože si však oba milenci byli vědomi nerovnosti svého rodového postavení, odehrála se svatba tajně 21. srpna 1791 (V den princových narozenin!) v lesní kapli u Bad Pyrmontu. O necelý rok později vyšla pravda o manželství najevo a záhy se ukázalo, že konvence tehdejší společnosti jsou pro vztah nepřekonatelnou překážkou. Královská rodina Karolinu odmítla mezi sebe přijmout. Karolina, která již byla těhotná, nakonec zvolila bolestné řešení – odloučení od milovaného prince. Pod dojmem těchto událostí pak v listopadu 1792 údajně potratila. (Ve skutečnosti jí však bylo zamlčeno, že dítě – chlapec Hans Georg – přežilo a bylo dáno pod cizím jménem na vychování.). Krátce po předčasném porodu se manželé museli navždy rozloučit. Není divu, že Karolina z prožitých útrap onemocněla. Nakonec upadla do stavu podivné mdloby, kdy ji už i zkušení lékaři považovali za mrtvou. Pouze mladý lékař Adolf Meineke, který Karolinu také ošetřoval, hypotéze o smrti neuvěřil a nesvolil k pohřbu. Po několika dnech jako zázrakem skutečně procitla. Adolf Meineke si záhy získal její velkou náklonnost a brzy se konala i svatba. Oba pak odešli z Hannoverska nejprve do Berlína a posléze do Blanska, kde Dr. Meineke přijal místo důlního rady v železárnách. Karolina tedy žila s manželem a jejich dcerou na blanenském zámku. Zde také vzni-

kaly dopisy, v nichž Karolina popisuje přátelům příběh své dávné nenaplněné lásky, a které se později staly základem literárního zpracování jejího nevšedního osudu. Součástí dopisů jsou často i verše prozrazující Karolinino básnické nadání. Karolina zemřela již ve 46 letech, a nedožila se tedy toho, že se princ William stal v roce 1830 anglickým králem Vilémem IV. Protože Vilémovo další manželství již zůstalo bezdětné, měl po jeho smrti v roce 1837 vlastně na anglický trůn usednout jediný legitimní dědic – onen údajně při porodu zemřelý Karolinin syn Hans Georg, žijící pod jménem Meyer v Hannoveru, a ne královna Viktorie...

Hrob ženy, která mohla být anglickou královnou, se na bývalém blanenském hřbitově u sv. Martina nezachoval, avšak připomíná ho památník a rozárium vyřezané ve tvaru iniciál jejího jména.

Prezidentův vlak

Z Blanska byl dne 16. května 1945 vypraven zvláštní vlak č. 11 554, kterým se prezident republiky Edvard Beneš se svojí manželkou Hanou vracel z exilu do právě osvobozené Prahy. Na blanenské nádraží přijela toho dne od Brna dlouhá kolona automobilů. Prezident vykonal přehlídku čestné jednotky, srdečně se přivítal s představiteli města a promluvil k tisícům shromážděných lidí, kteří mohli jeho hlas po šest předchozích let slýchat pouze tajně na vlnách BBC. Velké nadšení vzbudilo to, když na závěr několika blanenským občanům osobně předal pozdravy a vzkazy od příbuzných a přátel, s nimiž je rozdělila válka.

Poté prezident Beneš s paní Hanou a početným doprovodem nastoupil do připraveného vlaku, jehož součástí byl i krásný tmavomodrý salonní vůz, vyrobený kdysi

přímo pro T. G. Masaryka, a vlak se vydal na triumfální jízdu s cílovou stanicí Praha-Wilsonovo nádraží. Tuto cestu z Blanska do Prahy a její jednotlivé zastávky tehdy zachytil i známý dokumentární film. Událost připomíná pamětní deska v hale blanenského nádraží.

V rámci oslav 100. výročí povýšení Blanska na město v roce 2005 byla jedním z bodů programu i rekonstrukce příjezdu vlaku s Masarykovým salonním vozem a odjezd prezidenta Beneše do Prahy.

Historické osobnosti spjaté s Blanskem

Hugo František ze Salmu – významný moravský šlechtic, který se velkou měrou zasloužil o hospodářský rozvoj Blanska, zakladatel dnešního brněnského Moravského zemského muzea

Karel baron von Reichenbach – ředitel salmovských železáren a správce Salmova panství, velký význam měla jeho práce „Geologische Mittheilungen aus Mähren“

Dr. Jindřich Wankel – lékař, antropolog a archeolog, kterého proslavil objev halštatského knížecího pohřbu v Býčí skále u Adamova, autor knihy *Obrazy z Moravského Švýcarska*

Ferdinand von Saar – rakouský spisovatel a dramatik žijící léta na blanenském zámku. Některá jeho díla byla inspirována Blanskem a okolím.

K. J. Maška – blanenský rodák, archeolog, proslulý zejména průzkumem štramberské jeskyně Šipka

Karel Absolon – významný paleontolog a badatel v oblasti krasových jevů, autor rozsáhlé práce o Moravském krasu

Arnošt Julius Leopold hrabě z Gellhornu – majitel blanenského panství na přelomu 17. a 18. století, zakladatel zdejších železáren

Jindřich Zdík – duchovní, diplomat, olomoucký biskup, zakladatel kostela sv. Martina, k jeho osobě se váže i první zmínka o Blansku (1136)

Žalkovští ze Žalkovic – vladycký rod, který držel Blansko v 16. a 17. stol., za Matyáše Žalkovského bylo Blansko povýšeno na městys (1580), za jeho syna Jana pak došlo k přestavbě blanenského zámku (1604)

Pověst

Pověst o statečném templáři

Za časů tatarského vpádu v roce 1241 bylo také Blansko ohroženo divokými hordami a blanenský farář se spolu s kostelními potřebami ukrýl v dobře opevněné věži Zdíkovy tvrze, jež také často sloužila i olomouckým biskupům k uchování kostelních věcí. Ukrýl se společně se svým bratrem, rytířem řádu templářů, který se zde tou dobou zdržoval.

Obyvatelé Blanska skrývali se v lesích a jeskyních. Templář opouštěl denně věž a projížděl se na svém válečném oři s několika pacholky krajinou, žádostiv jsa bojem rozehnat tatarské houfy, až konečně jeho dobrý válečný oř podlehl. Žádal tedy svého bratra faráře, aby mu půjčil bělouše, pro kostelní službu určeného.

Jeho bratr farář se dlouho zdráhal mu vyhověti, neboť tušil, že se stane nešťestí. Zlý sen jej o tom utvrdil. Avšak žádné domluvy nepomohly, a templář vyšvihl se jednoho rána na svatomartinského bělouše a vyrazil s ním branou ven. Úzkostlivým zrakem sledoval ho farář z věžního cimbuří a zanedlouho viděl,

že se jeho smutná obava vyplnila. Jeho oku zjevil se početný houf pohanů, kteří jeho bratra napadli, a viděl že již většina pacholků, kteří templáře doprovázeli,

padla pod zakřivenými tatarskými meči. Stále více a více blížil se válečný povyk k věži, a farář volal hlasitě k nebi o pomoc, neboť zkáza jeho bratra zdála se býti zpečetěna.

Těsně u věže obklíčili pohané zoufale bojujícího templáře, tu však náhle vyrazil z blízkého křoví na Tatary roztodivně ozbrojený houf. Oko modlícího se faráře s úžasem rozeznelo muž z Blanska, kteří s cepy, kosami, klacky a palcáty vrazili do houfu divokých nomádů, aby jeho bratra zachránili.

S obnovenou odvahou zuřil templářův meč, houf se tenčil a farář již věřil, že otevře bránu svému bratru jako vítězi, když svatomartinského bělouše probodl nepřátelský meč, kůň padl a s ním též mnohými ranami a ztrátou krve oslabený jezdec. Pohané soptící po pomstě vrhli se na padlého a jen s velkou námahou podařilo se blanenským mužům rytíře osvoboditi. Templář byl sice jako vítěz dopraven do věže, avšak za několik dní zemřel v náručí svého bratra. Farář jej pochoval uvnitř věže, ponevadž Tataři stále ještě se v okolí troušili. Obrovský kámen s jednoduchým křížem označoval jeho hrobku a ještě před nemnoha desetiletími byly pryč jednotlivé úlomky kamene ve zdivu kostela možno spatřiti.

V důsledku těchto událostí pryč biskup Bruno povýšil pro památku na udatnou obranu věže obec Blansko na městečko a dopřál mu používání věže ve znaku.

(Text pověsti byl jazykově upraven dle překladu archivního materiálu tzv. Německého domu v Brně, překlad Ing. Vilém Urban, zpracovala Mgr. Eva Nečasová.)

Služby pro turisty

Průvodcovská služba Blanskem

Blanenská informační kancelář Blanka ve spolupráci s Galeríí Jonáš nabízí komentované prohlídky města Blanska s průvodcem, kterým bude pan Pavel Svoboda, galerista a skutečný znalec historie města a regionu.

Zájemci si mohou vybrat ze tří stanovených procházek městem. Pro školní výlety jsou koncipovány tak, aby splňovaly potřeby školních osnov. Pro dospělé návštěvníky města prohlídky upravujeme a přizpůsobujeme individuálním požadavkům zájemců. Prohlídky je nutné předem objednat, telefonicky nebo e-mailem. Prohlídky jsou organizovány v období duben-říjen, počet osob ve skupině není omezen. Okruh městem trvá 90 nebo 150 minut. Cena prohlídek: 50 Kč/osoba (trasy A, B); 80 Kč/osoba (trasa C)

Trasa A

Kostel sv. Martina – rodný dům Dr. J. Bakeše – staré budovy na dnešní Rožmitálově ulici – městská radnice a přilehlý park na nám. Svobody – Památník selství - Zámek Blansko a přilehlý park – Podzámčí

Trasa B

Dřevěný kostelík – Stará fabrika – památník obětem II. světové války – Dělnický dům – Ježkův vodojem a prohlídka Galerie Ve Věži – Klepáčovská ulice a nejstarší domy v Blansku – Salmovské železářny – E. Beneš v Blansku – Ježkova továrna a zámek Miramare – pomník hrdinům od Zborova

Trasa C

Kostel sv. Martina – rodný dům Dr. J. Bakeše – staré budovy na dnešní Rožmitálově ulici – městská radnice a přilehlý park na nám. Svobody – Památník selství – Zámek Blansko a přilehlý park – Podzámčí – Dřevěný kostelík – Stará fabrika – památník obětem II. světové války – Dělnický dům – Ježkův vodojem a prohlídka Galerie Ve Věži – nám. Republiky a Wanklovo náměstí – Ježkova továrna a zámek Miramare – pomník hrdinům od Zborova

Objednávka prohlídek města:

Blanenská informační kancelář „Blanka“
Rožmitálova 6, 678 01 Blansko
tel.: 516 410 470, 516 775 185
e-mail: infocentrum@blansko.cz
www.blansko.cz

Pavel Svoboda

Galerie a antikvariát Jonáš, Centrum Ježek, Smetanova 6, Blansko
tel.: 606 221 772

Autobusová linka Krasobus

Sezonní turistická autobusová linka, stylově nazvaná podle regionu Krasobus, byla vytvořena právě pro návštěvníky Moravského krasu. Tematicky polepený minibus jezdí na trase Blansko – Skalní mlýn, který je srdcem Moravského krasu. Tato linka umožní nejen častější a pohodlnější dopravní spojení všem turistům mířícím za zážitky do Moravského krasu, ale na rozdíl od běžné autobusové linky Blansko – Skalní mlýn nebude končit na autobusovém nádraží, nýbrž vás pohodlně dopraví až do samotného centra města Blanska. Některé spoje zajíždějí až k Wellness Hotelu Panorama.

Linka Krasobus je součástí sítě IDS JMK a platí na ní tarify IDS. U řidiče je možné zakoupit běžnou jednosměrnou jízdenku IDS. Zajímavým turistickým produktem je také pamětní zpáteční jízdenka na tuto linku, jejíž součástí jsou slevové kupony na vstupy a služby v Blansku a Moravském krasu.

Linka, jejíž jméno Krasobus vybrali návštěvníci internetových stránek www.blansko.cz, je vždy v období červen-září v provozu denně.

Jízdní řády, výši jednotlivých slev a prodejní místa jízdenek najdete na internetových stránkách www.krasobus.cz.

Cyklobusy

Protože je Blanensko region cykloturistice zaslíbený, ale s poněkud kopcovitým terémem, v letní sezoně (duben – září) vždy o víkendech vyjíždějí z Blanska do okolních výše položených míst autobusy se speciálním návěsem pro kola. Zájemci se mohou přepravit do lokality Drahanské vrchoviny linkou **231 Blansko – Studnice**, na linku navazuje cyklobus linky 750 Nové Sady-Studnice-Vyškov. Linka **233 Blansko – Sloup – Ludíkov – Benešov** přepraví zájemce ke Sloupsko-šošůvským jeskyním s možností pokračování do krásné krajiny obou žlebů Moravského krasu. Linka zastavuje také v rekreační oblasti Suchý. Odtud je cesta zpět do Blanska příjemným a fyzicky nenáročným zážitkem i pro méně zdatné a nejmenší cyklisty.

Cyklobusy vyjíždějí z Blanska o sobotách, nedělích a svátcích v pravidelných dvouhodinových intervalech. Bližší informace naleznete na www.cadblansko.cz.

Kultura

K návštěvě vás zvou mnohá místní kulturní zařízení. Za nejvýznamnější můžeme bezesporu považovat **Muzeum Blanenska** s jeho expozicí unikátní umělecké litiny. Blanenská litina byla vhodným a odolným materiálem pro výrobu užitkových i dekorativních předmětů a děl. Mnohá z nich dodnes zdobí významná místa na Moravě i v Čechách.

Jen pro ilustraci připomeňme litinovou kolonádu v Karlových Varech, třítunový obelisk jako památník bitvy u Trutnova v roce 1866, bezpočet plastik, medailí, náhrobních desek ale i litinových kamen, krbů, věšáků, zábradlí a ozdobných sloupů. Blanenskou litinu bychom našli v poušti u Chartúmu, na pařížském hřbitově Père Lachaise i ve Vídni.

Ve městě sídlí také dvě galerie. **Galerie města Blanska** se zaměřuje na tvorbu mladých nadějných umělců i výstavy významných výtvarníků, zatímco **Galerie Jonáš** prezentuje regionální umělce a jejich výrobky. Výstavní prostory se nacházejí také v prostorách Městské knihovny, blanenského zámku a Kina Blansko.

Tradiční akce jako Blanenský jarmark, Pálení čarodějnic, rozsvícení vánočního stromu, Muzejní noc, hudební festival Morava Park Fest, letní kino na náměstí nebo cyklus koncertů na blanenském zámku či v dřevěném kostelíku každoročně uvítají mnoho návštěvníků.

Město své návštěvníky zaujme především množstvím kulturních akcí nejrůznějších typů ve všech ročních obdobích.

Vítání sv. Martina

Stalo se již dobrou tradicí, že o víkendu po svatém Martinu projde blanenskými ulicemi průvod s patronem města svatým Martinem na bílém koni v jeho čele. Vítání sv. Martina nabízí po celý víkend bohatý kulturní program s historickým jarmarkem s tradičním zbožím, Svatomartinským košem, gastronomickými specialitami a mladým vínem.

Zahájení turistické sezony

Tradiční recesistická akce doprovázená turistickými pochody z Blanska a Boskovic do Černé Hory a spojená s překonáváním či vytvářením netradičního českého rekordu. V areálu pivovaru je připraven kulturní program a množství dobrého jídla i pití. Akce je pořádána na počest blanenského patriota, sportovce, kuchaře, divadelníka, vynálezce, turisty a současníka Járy Cimrmana, Kašpara Krávy Blanenského.

Festival Rajbas

Festival filmu, setkání a dobrodružství do města každoročně v půli listopadu na několik dní přivádí stovky návštěvníků. Je soutěžní i nesoutěžní přehlídkou zajímavých filmových dokumentů, často i z velmi vzdálených zemí. V doprovodném programu najdete běh do vrchu se zátěží na trati Blansko – Hořice. Součástí programu bývá i Rajbas Pragulka, výprava do podzemí Moravského krasu v doprovodu speleologů.

Kašpar Krása Blanenský

– život a dílo génia

Svá nejlepší léta prožil na samém počátku 20. století. Mnozí se ptají, kolik ze toho Kašpar Krása pro Blansko a celý svět vykonal? Odpověď je nasnadě: Krása udělal tolik krásného, až to hezké není. Jmenujme jen namátkou:

Věčnou památkou na něj je název hlavního turistického lákadla v regionu. Jakožto vlastenci se mu však příliš nezamlouvalo označení zdejší turistické destinace Moravské Švýcarsko a sám pro ni používal poetické označení „Moravská krása“, kterýžto název byl později zkomolen na Moravský kras. Mistr také rád podnikal turistické výšlapy s každou botou jinou. Na tuto tradici jeho ctitelé

dodnes navazují. Při pochodu Po stopách Kašpara Krásy byl v roce 2006 v Blansku překonán český rekord v počtu lidí s každou botou jinou shromážděných na jednom místě.

Proslul také jako kulinářský génius. Jako jeden z prvních se například zabýval problémem výběru vhodné stravy pro sportovce. Protože nejmasovějším sportem jeho časů byla právě turistika, zaměřil své bádání právě tímto směrem a vynalezl turistický salám. Na připomínku tohoto gastronomického objevu se turistická sezona na Blanensku zahajuje právě slavnostním nakrojením turistického salámu. Nejslavnějším Krásovým receptem je však něco jiného. Krása si totiž všiml,

že v mnoha blanenských chalupách připravují hospodyňky z mouky a mléka zvláštní nasládlé placky. Podle pamětníků se to naučily od italských dělníků, kteří ve zdejších kraji v polovině 19. století pod vedením podnikatele Tallachiniho razili železniční tunely. Krásu pokrm zaujal natolik, že se tyto „Talačiniho placky“, jak hospodyňky nesprávně vyslovovaly, pokusil vylepšit. Potřel je marmeládou a zavinul do tvarů připomínajících právě blanenské tunely. A rázem byly na světě první „talačinky“. Později ovšem přejmenované na i nám známé palačinky.

Blanenský rodák byl i velkým sportovcem. Až dosud však nikdo nevěděl, že to byl právě on, kdo vymyslel baseball. Na podzim 1902 byl v Blansku u Kašpara Krásy na návštěvě jeho anglický přítel sir Archibald Base. Při vycházce do Rájce zkratkou přes pole sedláka Jahody byli

přistiženi a sedlák po nich začal házet brambory, aby je zahnal. Angličan Base se však nenechal vyvést z míry a začal přilétající brambory úspěšně odrážet svou vycházkovou holí. Krása se ukryl za jeho zády a chytal ty brambory, které jeho přítel náhodou netrefil, protože věděl, že si jimi oba úžasně zpestří zítřejší oběd. Druhý den na sedláka už nenarazili, a tak házel Krása svému sportuchtivému příteli alespoň kožený míček.

Tak byl vlastně sehrán i první mezinárodní zápas v baseballu, a to u Blanska na poli sedláka Jahody – nebo, jak ří-

kal Angličan Archibald Base, na „Strawberry's field“. Na věčnou památku této slavné události vyrostl v těchto místech krásný baseballový stadion nazvaný Strawberry Field.

Geniálního mistra Krásu dnes také na blanenské Rožmitálově ulici připomíná jedna z laviček, která nese právě jeho jméno.

Městská knihovna Blansko

Rožmitálova 4, Blansko
tel.: 516 410 101
knihovna@mk.blansko.cz
www.knihovnablansko.cz

Muzeum Blanenska

Zámek 1, Blansko
tel.: 516 417 221
info@muzeum-blanenska.cz
www.muzeum-blanenska.cz

Galerie města Blanska

Dvorská 2, Blansko
tel.: 516 415 781
galerie@blansko.cz
www.galerie.blansko.cz

Galerie a antikvariát Jonáš

Centrum Ježek, Smetanova 6, Blansko
tel.: 606 221 772
p52@post.cz
www.galeriejonas.cz

Dělnický dům

Hybešova 1, Blansko
tel.: 516 414 642
ksmb@blansko.cz
www.ksmb.cz

Kino Blansko

Hybešova 6, Blansko
tel.: 516 412 437
kino@blansko.cz
www.kinoblansko.cz

Čajovna a klub Ulita

B. Němcové 2a, Blansko
tel.: 774 411 090
ulita.bk@email.cz
www.ulitablansko.cz

Klub Mlýn

Dolní Lhota 123, Blansko
tel.: 516 414 344
info@klubmlyn.cz
www.klubmlyn.cz

Hudební bar Muzikograf

Smetanova 6, Blansko
tel.: 603 515 800
www.facebook.com/muzikograf.cz/

Divadlo Kolárka

Kollárova 8, Blansko
tel.: 777 187 607
divadlo.kolaraka@gmail.com
www.divadlokolaraka.cz

Seznam dalších kulturních zařízení a institucí najdete na www.blansko.cz.

Sport

Blansko nabízí svým obyvatelům a návštěvníkům natolik bohaté možnosti sportovního vyžití, že se mu právem přezdívá

vá „město sportu“. Ať už jste tedy vyznavači sportovního závodu nebo jen rekreačního, ať preferujete sporty letní nebo spíše zimní, sálové nebo pod širým nebem, pak vězte, že Blansko má vám všem opravdu co nabídnout. K městu neodmyslitelně patří pestrá škála moderně vybavených sportovišť pro snad všechny druhy sportů, řada kvalitních závodů

a sportovních soutěží celorepublikového i mezinárodního významu, a také mnohá zvučná jména našich vrcholových sportovců. Za všechny jmenujme alespoň olympijského vítěze v hodu diskem Ludvíka Daňka, plavkyni Yvettu Hlaváčovou, hokejistu Romana Meluzína, fotbalového brankáře Jaromíra Blažka nebo rodící se hvězdu na bike-trialovém poli Václava Koláře.

Nejvíce sportovišť naleznete na „Sportovním ostrově Ludvíka Daňka“ – venkovní aquapark s tobogany, skokanskými můstky, divokou řekou a masážní lavičí a kurty na tenis a beach volejbal, dále pak krytý plavecký bazén, zimní či atletický stadion. V létě je pro vás připravena zajímavá možnost využít aquapark a zároveň přilehlý zimní stadion, kde si lze přímo v plavkách zabruslit na in-line ploše nebo později v létě dokonce na čerstvě upravené ledové ploše. Na ostrově

najdete také sportovní halu a v ní mimo jiné i spinning centrum. Areál celého sportovního ostrova, jehož nabídka je

neustále rozšiřována, dotváří jedno z nejmodernějších baseballových hřišť v ČR, které se stalo i dějištěm Mistrovství Evropy v baseballu kadetů a mužů.

Na své si v Blansku přijdou i milovníci squashu a bowlingu. Velmi oblíbená je například blanenská šestidráhová kuželna, v níž svádí často kuželkářské bitvy i česká reprezentace. Rozsáhlou nabídku sportovišť ve městě pak doplňují tenisové kurty, dvě sportovní haly

a fotbalové areály, minigolf, fitcentra, skatepark a množství moderně upravených školních hřišť, které může využít i široká veřejnost.

Okolo sportovního ostrova je vybudován kilometrový okruh pro in-line bruslení a městská cyklostezka, která umožňuje průjezd městem stranou od hustého provozu v centru.

Sportovní ostrov Ludvíka Daňka

Aquapark Blansko

Mlýnská ul., Blansko

tel.: 516 428 919

info@sluzby-blansko.cz

www.sluzby-blansko.cz

55 metrů dlouhý tobogan, skluzavka, divoká řeka s houpacím bazénkem, skokanský můstek, masážní lavice, chrliče vody, dětský bazének, písččná pláž, volejbalové kurty, pétanque, restaurace s vnitřním i venkovním posezením

Zimní stadion

Mlýnská 17, Blansko

tel.: 777 754 302

info@sluzby-blansko.cz

www.sluzby-blansko.cz

lední hokej a in-line hokej

Krytý bazén

Mlýnská 15, Blansko

tel.: 516 428 914

info@sluzby-blansko.cz

www.sluzby-blansko.cz

sauna, infrasauna, finská sauna, whirlpool, masáže, solárium, vodní rehabilitační zařízení

Baseballový stadion

Strawberry Fields

Mlýnská 22, Blansko

tel.: 606 748 743

jkrejcir@seznam.cz

www.olympiablansko.cz

baseball, softball

Asociace sportovních klubů

(ASK) Blansko

Mlýnská 16, Blansko

tel.: 516 418 689

ask.blansko@quick.cz

atletika, basketbal, gymnastika, kulturistika, plavání, šachy, tenis, triatlon-ski, horolezci, Dance Tappers – step

RC autoklub Blansko

Palackého 40, Blansko

rcblansko@rcblansko.eu

www.rcblansko.eu

modelářství, modely aut řízené rádiem

Spinning

Hala ASK, Mlýnská 16, Blansko

tel.: 777 880 955

www.kolanovak.cz

TJ ČKD Blansko

Údolní 10, Blansko

tel.: 516 414 485

infotjckd@seznam.cz

www.tjckdblansko.unas.cz

stol. tenis, kuželky, basketbal, volejbal, jachting, turistika, florbal, badminton, lakros

Fit klub Blansko

Pořící 12, Blansko

tel.: 777 262 183

http://fitklub.sweb.cz

rekreační tělovýchovné aktivity, pohybové skladby, aerobik

Orel Blansko

Komenského 15, Blansko

tel.: 739 270 192

orelblansko@seznam.cz

www.orelblansko.cz

florbal, volejbal, stolní tenis, tenis, aerobik, badminton, fitness centrum, spinning

Bowling Blansko

Dvorská 4, Blansko

tel.: 776 887 700

www.bowlingblansko.cz

Squash Blansko

Nádražní 8, Blansko

tel.: 777 887 700

squash@cadblansko.cz

http://www.cadblansko.cz/cze/c_squash.phtml

Kuželky

Údolní 10, Blansko

tel.: 516 414 485

www.tjckdblansko.unas.cz

Jezdecký sport

Western Sport Club Hořice

Hořice 9, Blansko

tel.: 516 417 427

pollack@blansko.net

www.wsc.blansko.net

Rekreační oblast Palava

tel.: 516 428 912

vodní nádrž 1,4 ha, travnatá i písčinná pláž, minigolf, restaurace, stánky s občerstvením, dětské hřiště, WC

Klub českých turistů

Dvorská 54, Blansko

tel: 516 416 930

BJUR@email.cz

www.kct.cz

turistika

FK Blansko

Údolní 10A, Blansko

www.fkblansko.cz

kopaná

Seznam dalších sportovních zařízení a klubů najdete na www.blansko.cz.

Moravský kras

Jen málo turistických lokalit v České republice nabízí tak unikátní spojení historických, kulturních a technických památek s množstvím přírodních zajímavostí jako právě oblast Blanska a Moravského krasu. Tento region je

všeobecně známý jako nejvýznamnější krasová oblast ve střední Evropě, která díky svému osobitému a neopakovatelnému rázu a více jak 1000 jeskyním, z nichž pět je přístupných veřejnosti, láká k návštěvě turisty z celého světa.

Největší atrakcí této světoznámé oblasti jsou bezesporu Punkevní jeskyně, ojedinelé svou vodní plavbou po podzemní

říčce Punkvě, a také vyústěním prohlídkové trasy na dno 138 metrů hluboké propasti Macocha. Také Kateřinská jeskyně bývá oblíbeným cílem rodičů s dětmi. Vděčí za to zejména bohaté krápníkové výzdobě, známému pohádkovému útvaru Čarodějnice a pověsti o Kateřince a její zatoulané ovečce. Jeskyně Balcarka oproti tomu láká svou neobvyklou barevností a spletitým bludištěm chodeb a dómů. Sloupsko-šošůvské jeskyně jsou pro svůj bezbariérový pří-

stup vyhledávány také zdravotně postiženými a ve svých podzemních prostorech skrývají divoké a monumentální útvary, které jsou vzápětí vystřídány jemností a mnohotvárností krápníkové výzdoby. V těsné blízkosti můžete také díky jeskyni Kůlna, která je známým archeologickým nalezištěm, pocítit závan dávné historie. Unikátní je také jeskyně Výпустek, která v minulosti sloužila jako podzemní továrna pro německou armádu a následně v době komunistického režimu jako protiatomový kryt a tajné velitelské stanoviště. Moravský kras je doslova protkán sítí turistických

Praktické rady pro návštěvu jeskyní

Pro vstup do Punkevních jeskyní je zejména v průběhu letní turistické sezony nezbytně nutné rezervovat si vstupenky předem, doporučujeme nejméně týden! Jeskyně mají omezenou kapacitu návštěvníků. Rezervované vstupenky si musíte vyzvednout minimálně 40 minut předem, jinak rezervace propadá. Tohoto faktu mohou využít ti, kteří rezervaci nemají. Každý den, zejména v časných ranních hodinách, jsou k dispozici vstupenky, které nebyly vyzvednuty. V průběhu dne tato situace také může nastat, proto se můžete na informačním centru průběžně ptát.

Vstupenky do jeskyně Balcarky, Výпустek, Kateřinské jeskyně a jeskyní Sloupsko-šošůvských jsou běžně k dostání, nepotřebujete rezervace.

Každá jeskyně má svého průvodce a je možno zajistit výklad také v různých jazycích.

i cyklistických tras, naučná stezka vás provede nejzajímavějšími lokalitami této oblasti a pro dopravu mezi jeskyněmi a propastí Macochou můžete využít dětmi velmi oblíbenou ekologickou dopravu – vláček a lanovku.

Kateřinská jeskyně, Punkevní jeskyně a propast Macocha

Východím bodem je pro vás Skalní mlýn. V informačním centru si můžete zakoupit vstupenky do všech jeskyní a také vstupenky na ekologickou dopravu. Deset minut chůze je vzdálena Kateřinská jeskyně. Prohlídka této dětmi velmi oblíbené jeskyně trvá 30 minut. Hned vedle jeskyně se nachází Dům přírody Moravského krasu, návštěvnické centrum s interaktivními expozicemi a 3D kinem.

Vraťte se zpět na Skalní mlýn, nasedněte na ekologický vláček, který vás přiveze k Punkevním jeskyním. Prohlídka jeskyní je rozdělena na suchou část a vodní plavbu a trvá 60 minut. Nedaleko od vchodu do jeskyní se nachází dolní stanoviště lanovky, která vás dopraví k hornímu můstku propasti Macocha. Stejnou cestou (případně turistickou stezkou) se dostanete zpět na Skalní mlýn.

Balcarka a Sloupsko-šošůvské jeskyně
Přes obec Vilémovice se dostanete k Ostrovu u Macochy – jeskyně Balcarka se na-

chází ještě před obcí. Z Ostrova se vydejte do Sloupu – vesnice roku 2000. Součástí prohlídky Sloupsko-šošůvských jeskyní je i jeskyně Kůlna, známé archeologické naleziště. Jsou vám k dispozici 2 trasy – krátký nebo dlouhý okruh. Po předchozí rezervaci můžete absolvovat i dvě speciální prohlídky – Historickou trasu, kde provází průvodci v historických kostýmech, a dobrodružnou zážitkovou trasu Po stopách Nagela, která je určena fyzicky zdatným osobám.

Jeskyně Výpustek

Jeskyně se nachází cca 2 km od městyse Křtiny směrem na Adamov, před jeskyní je parkoviště pro auta i autobusy. Vstupenky se kupují přímo před jeskyní.

Důležitá rada na závěr: nezapomeňte se dobře obléct, stálá teplota v jeskyních je 7–8 °C!

Ústřední informační služba a rezervace vstupu do jeskyní:

tel.: 516 413 575, fax: 516 415 379
info@caves.cz, www.cavemk.cz

Hotely

Holiday Hotel Macocha
Nádražní 13, 678 01 Blansko
tel.: 517 333 300
director@swiss-service.com
www.holidayhotel.cz
54 lůžek

Wellness Hotel Panorama
Češkovice 168, 678 01 Blansko
tel.: 516 418 111
info@hotelpanorama.cz
www.hotelpanorama.cz
135 lůžek

Hotel Probe
Husova 1, Blansko
tel.: 516 414 987
hotel@probecentrum.cz
www.hotelprobe.cz
160 lůžek

Hotel Skalní mlýn
Skalní mlýn 96, Blansko
tel.: 516 418 113
smk@smk.cz, www.skalnimlyn.cz
98 lůžek

Hotel Zámecká sýpka
Dvorská 6a, 678 01 Blansko
tel.: 602 563 646
info@sypkablansko.cz
www.sypkablansko.cz
20 lůžek

Penziony, priváty

Apartments Sedlak
Horní Palava 21, Blansko
tel.: 516 412 695, 602 569 600
apartments@sedlak.info
www.sedlak.info
27 lůžek

Pension Karst
Chelčického 1, Blansko
tel.: 516 411 282, 604 936 757
info@pensionkarst.cz
www.pensionkarst.cz
20 lůžek

Penzion Lucie
A. Dvořáka 14, Blansko
tel.: 776 678 001
penzionlucie@penzionlucie.eu
www.penzionlucie.eu
12 lůžek

Penzion Macocha
Punkevní údolí 54, Blansko
tel.: 603 939 492
info@penzion-macocha.cz
www.penzion-macocha.cz
16 lůžek

Penzion U Golema
Svitavská 28, Blansko
tel.: 516 412 524
penzion@ugolema.cz
www.ugolema.cz
15 lůžek

Penzion U Ježků
Lažánky 73, 678 01 Blansko
tel.: 731 495 555
info@penzionujezku.cz
www.penzionujezku.cz
22 lůžek

Penzion U Rechů
Hořická 42, Blansko
tel.: 516 414 649, 777 132 343
penzionrech@centrum.cz
www.penzionrech.cz
25 lůžek

Penzion U Strakatého koně

Hořice 9, Blansko
tel.: 604 288 993, 516 417 427
info@penzionukone.cz
www.penzionukone.cz

Privat Max

Olešná 58, Blansko
tel.: 604 936 736
mlcoch.zdenek@tiscali.cz
www.privatmax.cz
7 lůžek

Ubytování v rodinném domku

Divišova 2b, Blansko
tel.: 777 305 730
helenagabrova@seznam.cz
5 lůžek

GE ubytování

Gabriela Ellingerová,
Rožmitálova 34, Blansko
tel./fax: 516 417 954, 606 543 657
info@ge-ucetnictvi.cz
www.ubytovani.ge-ucetnictvi.cz
4 lůžka

Penzion SURF

Dlouhá 156, 678 01 Blansko-Klepačov
tel.: 516 417 634, 602 790 311
penzion@surf.cz
www.penzionsurf.cz
24 lůžek

Apartmán U Kočky

Dolní Lhota 50, 678 01 Blansko
tel.: 604 535 094
zlatka.krejci.bk@seznam.cz
www.apartmanukocky.cz
4 lůžka

Ubytování U Beránka

Mlýnská 16, 678 01 Blansko
tel.: 722 900 929
www.ubytovaniivblansku.cz
8 lůžek

Apartmány Simčová

Dolní Lhota 125, 678 01 Blansko
tel.: 775 949 459, 516 418 835
simcova@simcova.cz
www.moravsky-kras-ubytovani.cz
6 lůžek

Ubytování v Lažánkách

Lažánky 100, 678 01 Blansko
tel.: 731 474 743
printotto@seznam.cz
www.ubytovani-prespani.cz
4 lůžka

Penzion Obůrka

Obůrka 17, 678 01 Blansko
tel. 516 416 107, 725 357 807
info@restaurace-oburka.cz
www.restaurace-oburka.cz
18 lůžek

Ubytovny, internáty

Domov mládeže SŠ TEGA Blansko

Bezručova 33, Blansko
tel.: 721 657 989
vlastimil.matal@sosblansko.cz
www.sosblansko.cz
58 lůžek

Ubytovna Aquapark

Mlýnská 15, Blansko
tel.: 516 428 918
ubytovna@blansko.cz
www.sluzby-blansko.cz
64 lůžek

Rekreační zařízení Vyhlídka

Těchov 158, Blansko
tel.: 516 415 080
vyhlidka@kolping.cz
www.vyhlidka-blansko.cz

Ubytovna Zálesák

Bezručova 52, 678 01 Blansko
tel.: 602 170 090
38 lůžek

Restaurace

Restaurace U Golema

Svitavská 28
tel.: 516 412 524
www.ugolema.cz

Bowling Blansko

Dvorská 4
tel.: 776 887 700
www.bowlingblansko.cz

Penzion Samsara

Klepačov 236, 678 01 Blansko-Klepačov
tel.: 727 945 560
info@statek-samsara.cz
www.statek-samsara.cz
30 lůžek

Pizzeria Terrazza

Svitavská 31a
tel.: 606 545 554
www.terrazza.cz

Restaurace Obůrka

Obůrka 17
tel.: 516 416 107, 725 357 807
www.restaurace-oburka.cz

Café Bergman

Smetanova 4
tel.: 604 940 541

Pizzerie Pizzazz

Na Řadech 5
tel.: 516 419 555
www.pizzazz.cz

Restaurace Punkva

Rožmitálova 40
tel.: 516 418 678
www.punkva.cz

Restaurace U Plzeňského sudu

Husova 1
tel.: 516 414 987
www.probecentrum.cz

Češkovický hostinec – Wellness hotel Panorama

Těchov 168
tel.: 516 418 111
www.hotelpanorama.cz

Restaurace hotelu Skalní mlýn

Skalní mlýn 96
tel.: 516 418 113, www.skalnimlyn.cz

Restaurace Zámecká Sýpka

Dvorská 6
tel.: 602 563 646
www.sypkablansko.cz

Restaurace Dělnický dům

Žižkova 2
tel.: 605 020 542, 737 007 889
www.delnickydum-blansko.cz

Restaurace U Slunce

nám. Svobody 10
tel.: 516 413 832, 774 607 690
www.u-slunce.cz

Restaurace Myslivna

Horní Palava 101
tel.: 723 621 976

Restaurace U Štěpánků

Dvorská 1
tel.: 516 414 234
www.ustepanku.cz

Restaurace Velvet U Bernarda

Okružní 2
tel.: 736 546 599

Restaurace U Filků

Dolní Lhota 70
tel.: 516 418 829

Restaurace Lažánky

Lažánky 23
tel.: 516 418 923, 602 757 959
www.restaurace-lazanky.cz

Snack Bar Koruna

Rožmitálova 32
tel.: 724 308 376

Restaurace Aquapark

Mlýnská 17
tel.: 516 428 921
www.sluzby-blansko.cz

Amrit – vegetariánská restaurace

Sukova 4
tel.: 608 880 665
www.amrit.wz.cz

Restaurace U Strakatého koně

Hořice 9
tel.: 604 282 743, 604 288 993
www.penzionukone.cz

Sklípek Stará fabrika

Sadová 2
tel.: 602 270 013, 534 008 666
www.starafabrika.cz

Siesta Pizza

Náměstí Míru 3, 678 01 Blansko
tel.: 608 75 75 74
www.siestapizza.cz

Hostinec Mlýn

Dolní Lhota 123, 678 01 Blansko
Tel: 516 411 150
www.penzionmlyn.cz

Restaurace Hořice

Hořice 37, 678 01 Blansko
tel. 725 972 030
www.restauracehorice.blansko.net

Cafe & Restaurant Castello

Svitavská 500/7, 678 01 Blansko
tel. 724 321 162

Kavárny

Kavárna Cafisco

Bezručova 6
tel.: 722 471 582
www.cafisco.cz

Cukrárna V Pohádce

Masarykova 35
tel.: 733 799 486
www.vpohadce.cz

Kavárna Archa

Hybešova 53a
tel.: 606 267 975
www.kavarnaarcha.cz

Kaverna

Rožmitálova 15
tel.: 775 750 550

Cukrárna Severka

Žalkovského 2a
tel.: 516 413 931

KINO Kavárna

Hybešova 6, Blansko
tel.: 723 422 433

Blanská informační kancelář „Blanka“

Rožmitálova 6, 678 01 Blansko

tel.: 516 410 470, 516 775 185

fax: 516 410 480

infocentrum@blansko.cz

www.blansko.cz, www.blanensko.cz

Provozní doba:

Po–Pá 9–18 h, So 9–12 h

Regionální turistické informace

Turistické programy

Informace o kulturních, sportovních a společenských akcích

Informace o telefonních číslech a dopravních spojích

Informace o službách a firmách v Blansku

Cyklopůjčovna

Internetový koutek

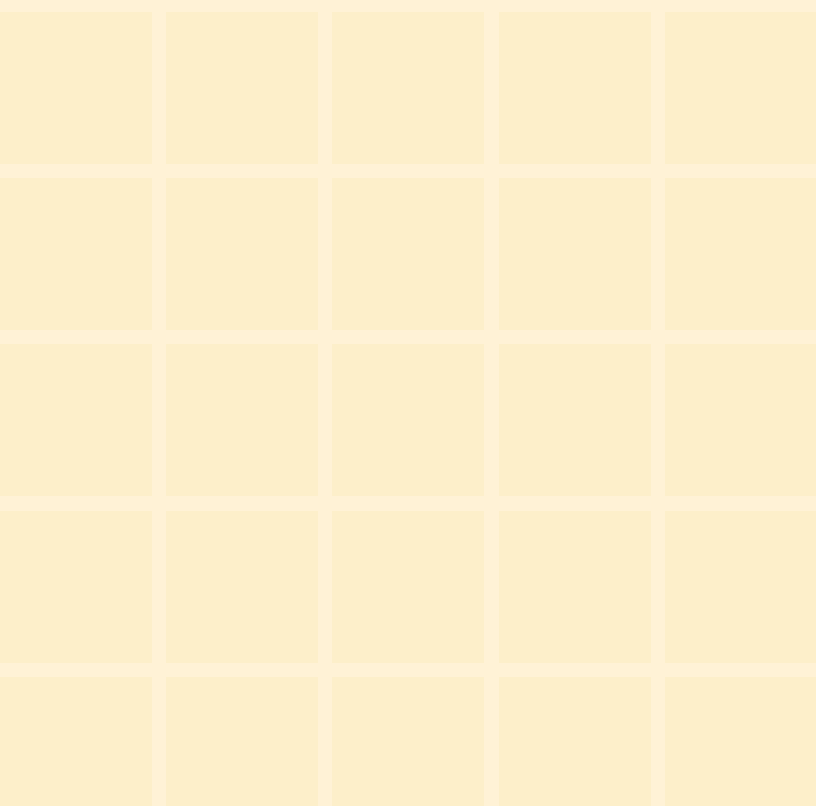
Kopírování a faxové služby

Předprodej vstupenek

Prodej map, pohlednic, suvenýrů, keramiky, regionálních publikací a videokazet

Přijďte se k nám seznámit s Blanskem!

OBÁLKA MAPA!

Vydalo: Město Blansko, 2016

Fotografie: Jan Nečas, Stanislav Mrázek,
Martina Hejčová, Vladimír Jančík, Josef Špičák,
Miloš Stloukal, Marcela Musilová,
Jaroslav Horák, Ing. Miroslav Habeš, Vít Mádr
a archiv Muzea Blansko

Text: Mgr. Jiří Kučera, Martina Hejčová,
Helena Ladičová, Mgr. Jiří Kaňa, Mgr. Eva Nečasová

Grafické zpracování:

Grafex, spol. s.r.o., Adamov